

Socialmedicinskt i statsverkspropositionen

SOCIALDEPARTEMENTET

Totalt anvisat

anslag för 1963/64 5.603,8 milj. kronor

Förslag 1964/65 6.428,4 milj. kronor

innebärande en ökning av 878,6 milj. kronor.

Härtill kommer en ökning av 52,4 milj. kronor på kapitalbudgeten. Den största ökningen hänför sig till folkpensionsanslaget, som stiger med 440 milj. kronor därigenom att folkpensionerna från 1 juli 1964 ökas med 300 kronor för ensam pensionär och 450 kronor för gifta pensionärer. Barnpensioner och invaliditetsersättningar höjs med 20 procent och blir i fortsättningen indexreglerade. Särskilt vårdbidrag föreslås därjämte för svårt handikappade barn som vårdas i enskilda hem.

En stor kostnadsökning följer av att barnbidragen höjs från 550 till 700 kronor vilket betyder 256 milj. kronor. Till ökade familje- och stadsrabatter anslås ytterligare 55 milj. kronor. Platsantalet vid daghem och fritidshem samt barnstugor ökas. Tendensen att använda stora summor till små öknings av kontantbidrag åt olika håll kvarstår alltså medan de vårdresurser som fortfarande är otillräckliga för att ta hand om dessa olika vårdbehövande personer alltjämt får väsentligt blygsammare anslag. Sålunda har anslaget till mentalsjukhusen, ökat med 32 milj. till universitetssjukhusen med 19 milj. och till socialvård och nykterhetsvård med 12 milj. kronor.

Socialvård, nykterhetsvård m. m.

Anordnande av ålderdomshem

Anslag 1963/64 4.000.000 kronor

Förslag 1964/65 3.300.000 kronor

Socialpolitiska kommittén har framlagt förslag om snabbare utbyggnad av ålderdomshemmen med hjälp av statligt lånestöd. Under de närmaste två å tre åren beräknas kommunerna investera cirka 330 milj. kronor i ålderdomshem. Men detta kommer på inrikesdepartementets budget. De sista åren har en eftersläpning skett i fråga om byggnadernas färdigställande och därför har det blivit en betydande reservation av hittills beviljat anslag, varför behovet till nästa år anses vara mindre än tidigare.

Ungdomsvårdsskolorna

Avlöningar

Anslag 1963/64 13.793.000 kronor

Förslag 1964/65 16.025.000 kronor

Under året har en kommitté framlagt förslag om vård av elever utanför ungdomsvårdsskolorna i olika former av familjevård. Departementschefen anser att sådan eftervård skall anlitas så snart ske kan. Den 1 december 1963 vårdades 677 elever utom skola. Av dessa var 378 utackorderade i enskilda hem, vilket innebär en avsevärd ökning under de senaste två åren. Redan nu finns fyra assistenttjänster avsatta för sådana arbetsuppgifter men nu föreslås att 12 första-assistenttjänster i Ae 19 inrättas vid skolorna. Det totala antalet platser den 1 december 1963 utgjorde 1.010 och antalet väntefall var vid samma tidpunkt 19. Sedan pågående utbyggnad genomförts kommer organisationen att disponera omkring 1.100 platser inberäknat platser på provisoriska förläggningar. En upprustning behövs framför allt för manliga unga alkoholmissbrukare, som enligt socialstyrelsen i fortsättningen bör vårdas vid Fagared och Råby medan Långnäs får tas i anspråk för annat klientel. De kvinnliga unga alkoholmissbrukarna föreslås som hittills vårdas på Ryagården. För detta klientel krävs en förstärkning av kvalificerad nykterhetsvårdspersonal. Vid Lövsta och Ryagården föreslås rektor bli administrativ chef, medan läkarens befattning omändras till en överläkartjänst som befrias från de administrativa uppgifterna.

Omkostnader

Anslag 1963/64 6.443.000 kronor

Förslag 1964/65 7.090.000 kronor

Anslagsökningen hänför sig till främjande av en mera produktionsinriktad verksamhet vid skolornas arbetsdrift samt en upprustning av inventariebeståndet vid verkstäderna.

Vård utom skola

Anslag 1963/64 1.611.000 kronor

Förslag 1964/65 2.000.000 kronor

Denna anslagspost har utbrutits ur ett tidigare omkostnadsanslag uppfört som ett speciellt anslag framför allt till inackorderingshem.

Statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare

Avlöningar

Anslag 1963/64	5.344.000 kronor
Förslag 1964/65	5.875.000 kronor

Ökningen hänför sig till assistenter vid Venn-garn och Brotorp, en ingenjör vid Svartsjö, en yrkesmästartjänst vid Venn-garn.

Omkostnader

Anslag 1963/64	3.100.000 kronor
Förslag 1964/65	3.386.000 kronor

Omkostnaderna för utskrivna permitterade har kraftigt uppräknats för att effektivisera vården.

Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare

Anslag 1963/64	1.500.000 kronor
Förslag 1964/65	2.700.000 kronor

Den 1 juli 1963 hade de erkända vårdanstalterna 1.636 platser och de fem statliga vårdanstalterna 479 platser eller sammanlagt 2.115 platser, vilket anses vara tämligen tillfredsställande. För kvinnligt klientel pågår projektering för en ny vårdanstalt i Örebro. Platsantalet vid inackorderingshemmen var den 1 juli 1963 244 och torde ett år senare uppgå till 370. 125 nya platser i sådana hem föreslås.

Bidrag till driftkostnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare

Anslag 1963/64	24.500.000 kronor
Förslag 1964/65	29.500.000 kronor

Den totala spritkonsumtionen ligger nu åter vid ungefär 1954 års nivå men antalet avdömda fylleriförseelser är alltjämt mer än 60 procent högre. Antalet fyllerister har inte ökat lika mycket men återfall har blivit vanligare. Särskilt oroande är att ungdomsfylleriet ökat. De flesta fylleriförseelser begås nu relativt sett av personer i åldern 18—20 år. En särskild utredningsman har tillkallats för att kartlägga olika förhållanden beträffande nykterhetsvårdsklientelet. Såväl statsbidraget till vårdanstalterna, nu 17 kronor, och beläggningsbidraget, nu 16 kronor, föreslås höjt med vardera 2 kronor.

Bidrag till kommunala nykterhetsnämnder

Anslag 1963/64	20.000.000 kronor
Förslag 1964/65	21.000.000 kronor

Bidraget utgör 75 procent av de godkända kostnaderna för sådan verksamhet, beträffande vilken ersättning eller bidrag av statsmedel ej ut-

går i särskild ordning. Ökningen betingas av att den kommunala verksamheten på nykterhetsvårdens område under de senaste åren väsentligt vidgats.

Bidrag till Länkrörelsen

Anslag 1963/64	400.000 kronor
Förslag 1964/65	500.000 kronor

Under budgetåret 1962/63 utgick bidrag till 127 lokalföreningar med varierande belopp.

Stöd åt barnfamiljer

Allmänna barnbidrag

Anslag 1963/64	947.000.000 kronor
Förslag 1964/65	1.194.000.000 kronor

Antalet barn under 16 år den 31 december 1962 utgjorde 1.741.777 och beräknas den 31 december 1963 bli 1.721.000 samt vid slutet av år 1964 1.705.000. Den väsentliga höjningen betingas av att barnbidragen föreslås höjda från nuvarande 550 till 700 kronor från den 1 juli 1964.

Bostadsrabatter

Anslag 1963/64	180.000.000 kronor
Förslag 1964/65	235.000.000 kronor

Från den 1 januari 1963 har bestämmelserna för att familjebostadsbidrag skall utgå mildrats till att familjen skall bebo lägenhet så stor att högst två personer per rum finns, köket oräknat. Tidigare var villkoret tre personer per rum. Den-na regel har fått gälla som övergångsbestäm-melse, men bostadsstyrelsen föreslår att regeln om två boende per rum, köket oräknat, skall bli obligatorisk från 1 januari 1966. Antalet barn-familjer som är berättigade till familjebostads-bidrag har i stort sett fördubblats genom den i föregående års riksdag beslutade höjningen av inkomstgränserna, som gäller från 1 januari 1964. Därigenom beräknas anslaget således be-höva höjas avsevärt.

Bidrag till anordnande av barnstugor

Anslag 1963/64	5.000.000 kronor
Förslag 1964/65	5.000.000 kronor

1963 års riksdag tillskapade detta anslag för att stimulera kommunerna till en snabb utbygg-nad av daghem och fritidshem som borde medge en fördubbling av platsantalet fram till år 1970.

Bidrag till driften av barnstugor

Anslag 1963/64	11.000.000 kronor
Förslag 1964/65	20.000.000 kronor

Statsbidrag till driften av barnstugor utgår för plats och år räknat med 1.200 kronor vid daghem, 500 kronor vid fritidshem och 100 kronor vid lekskola. Under år 1964 beräknas daghemmen öka med 1.300 platser till 12.234 platser, fritidshemmen med 370 till 2.671 platser och lekskolorna med 2.500 till 44.262 platser.

Medicinalstyrelsen

Avlöningar

Anslag 1963/64	5.980.000 kronor
Förslag 1964/65	6.180.000 kronor

En ny tjänst som föredragande i lönegrad Bg 1 för långtidssjukvård och rehabiliteringsverksamhet inrättas samt två tjänster som rehabiliteringskonsult i Ag 21 för respektive kropps- och mentalsjukvård. Ett anslag föreslås till utveckling av metoderna för psykologiska undersökningar med hjälp av tester.

Strålskyddsverksamhet m. m.

Avlöningar

Anslag 1963/64	1.714.000 kronor
Förslag 1964/65	1.944.000 kronor

Radiofysiska institutionen förstärks så att vid sidan om professorn inrättas en heltidstjänst som föreståndare för strålskyddsverksamheten från den 1 juli 1965. Vidare inrättas tjänst för en strålskyddsinspektör och en ingenjör.

Centrala sjukvårdsberedningen

Avlöningar

Anslag 1963/64	1.196.000 kronor
----------------	------------------

För 1964/65 föreslås oförändrat belopp i avvakten på en närmare precisering som rådet förbereder beträffande en avsevärd utvidgning av verksamheten.

Statens institut för folkhälsan

Avlöningar

Anslag 1963/64	4.970.000 kronor
Förslag 1964/65	5.133.000 kronor

En förste byråsekreterare för administrativa uppgifter, en assistent vid födoämneshygieniska avdelningen samt ökade kostnader för speciallärare förklarar ökningen.

Utredningar rörande luftföroreningar

Anslag 1963/64	250.000 kronor
Förslag 1964/65	250.000 kronor

Den nyinrättade nämnden till bekämpande av luftföroreningar har ännu icke fullföljt sina utredningar utan har ännu en hel del teknisk försöksverksamhet igång varför anslagsökning nu icke anses erforderlig.

Statens bakteriologiska laboratorium

Avlöningar

Anslag 1963/64	7.618.000 kronor
Förslag 1964/65	8.004.000 kronor

En laboratorieläkare, en laboratorieassistent och ett institutionsbiträde tillkommer för att lämna hjälp vid utredning av sjukdomsfall på immunologisk bas framför allt autoimmunitetssjukdomar.

Statens rättskemiska laboratorium

Avlöningar

Anslag 1963/64	1.842.000 kronor
Förslag 1964/65	1.878.000 kronor

Ett par nya laboratorieassistentbefattningar föreslås.

Statens farmaceutiska laboratorium

Avlöningar

Anslag 1963/64	1.410.000 kronor
Förslag 1964/65	1.463.000 kronor

Den nya läkemedelsförordningen har avsevärt ökat laboratoriets arbetsbörda vilket medfört en förstärkning i förhållande till föregående år. Tills vidare anses anslagsökningen kunna disponeras för anställande av extra personal i den mån så visar sig erforderligt tills ytterligare erfarenheter vunnits.

Statens rättsläkarstationer

Avlöningar

Anslag 1963/64	1.035.000 kronor
Förslag 1964/65	1.179.000 kronor

Rättsläkarstationen i Göteborg började sin verksamhet under första halvåret 1963 men i avvaktan på närmare erfarenhet bör tills vidare extra personal anlitas.

Länsläkarväsendet

Anslag 1963/64	2.073.000 kronor
Förslag 1964/65	2.398.000 kronor

För närvarande finns sju biträdande länsläkare och tio hälsovårdskonsulenter. Under budgetåret föreslås tre nya tjänster som biträdande

länsläkare i Ao 26 och sex tjänster som länshälsovårdskonsulent i Ae 19 att efter Kungl. Maj:ts bestämmande placeras i de mest arbetstyngda av de län som för närvarande saknar dylika tjänster.

Bidrag till provinsialläkarväsendet

Anslag 1963/64	11.325.000 kronor
Förslag 1964/65	24.500.000 kronor

Sammanlagda antalet statsbidragsberättigade provinsialläkartjänster anses under 1964 komma att uppgå till 687, varav dock alla ej är ordinarietillsatta. I Dalby försiggår ett samarbete med Malmöhus läns landsting för uppförande och drift av en läkarstation för forskning och försöksverksamhet i öppen vård.

Mentalsjukhus m. m.

Statens mentalsjukhus

Avlöningar

Anslag 1963/64	222.000.000 kronor
Förslag 1964/65	239.300.000 kronor

Det fastställda antalet vårdplatser vid de statliga mentalsjukhusen uppgick i januari 1963 till 22.234. Viss överbeläggning finns alltså, dock ojämnt fördelad mellan sjukhusen. En stor del hänför sig till sjukhusen för vård av psykiskt efterblivna där också det största antalet exspektanter finns. Mellringe och Hälsinge sjukhus har börjat beläggas i begränsad omfattning under 1963. Som riktlinjer för personaltätheten vid mentalsjukhusen har medicinalstyrelsen tillämpat relationstalet 2,6 patienter per sjukvårdstjänst på vårdavdelning vilket i stort sett motsvarar den aktuella tillgången. Däremot anses en kraftig förstärkning av personal med kvalificerade uppgifter såsom läkare, psykologer, kuratorer och sjukgymnaster erforderlig. Medelbeläggningen under 1962 per läkartjänst uppgick vid primärsjukhuset till 81,8, vid sekundärsjukhusen till 108,2 och vid sjukhusen för psykiskt efterblivna till 88,5. Det är sålunda långt kvar till mentalsjukvårdsberedningens önskemål om en läkare pr 40 patienter. Av medicinalstyrelsens förslag, som redan innebär en hård gallring av sjukhusdirektionernas samvetsgrant genomtänkta äskanden, har departementschefen som vanligt strukit det mesta. Sålunda har medicinalstyrelsen sökt råda bot för den katastrofala bristen på psykiater genom att göra rekryteringen mera lockande och därför föreslagit 19 tjänster. Av dessa har departementschefen accepterat 10, vartill kommer en ny

forskningsavdelning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg, till stor del på ecklesiastikdepartementets stat men med fyra underläkare från socialdepartementet. I stället för sjukvårdspersonal föreslår departementschefen en sjukhusdirektör vid vardera Restads och Sätters sjukhus. Medicinalstyrelsen har föreslagit 8 kuratorer, regeringen har prutat till 3 och av 10 föreslagna sjukgymnaster föreslås 3. Trots dessa hänsynslösa prutningar på medicinalstyrelsens snålt uppgjorda förslag har departementet panna att tala om fortsatt upprustning. En jämförelse med statens egna kroppssjukhus visar bäst hur fiktiv denna s. k. upprustning är.

Statens mentalsjukhus

Omkostnader

Anslag 1963/64	76.150.000 kronor
Förslag 1964/65	84.555.000 kronor

Ökningen betingas dels av en stegring av kostpriset från kronor 3:41 till 4 kronor om dagen. Vidare en upprustning av patientbiblioteken samt anslag till i kommunal regi bedrivna skyddade verkstäder för mentalsjukhuspatienter.

Utrustning av nya mentalsjukhus

Anslag 1963/64	6.463.000 kronor
Förslag 1964/65	2.464.000 kronor

Anslag krävs för utrustning av nya paviljonger och ombyggda sådana vid Ulleråker, Sundby, Ryhov, S:ta Gertrud och S:t Jörgen samt utrustning av de nya mentalsjukhusen, Karsuddens sjukhus i Katrineholm och den nya sjukhusdelen i Salberga.

Utbildning av mentalsjukvårdspersonal

Avlöningar

Anslag 1963/64	6.710.000 kronor
Förslag 1964/65	7.140.000 kronor

Till grundutbildningen för mentalsjukvårdspersonal sökte 1962 2.400 varav 673 antogs. Efter denna tvååriga grundutbildning finns det möjligheter för sådana elever som har tillräckligt god skolunderbyggnad att på statens bekostnad genomgå sjuksköterskeskola och därigenom få högre utbildning och kompetens som legitimerade sjuksköterskor. För närvarande mottages 100 mentalsjukvårdselever för sådan högre utbildning. Denna utbildning bör nu ökas för ytterligare 45 elever per år och kommer därigenom att omfatta cirka 150 elever. Dessa elever får en viss avlöning under sin utbildning. Utbildningen kräver nya instruktionsskötersketjänster.

Bidrag till driften av vissa mentalsjukhus

Anslag 1963/64	14.000.000 kronor
Förslag 1964/65	16.000.000 kronor

Detta innebär anslag till Mellringe och Häl-
singe sjukhus efter beräkningsgrunder anknutna
till kostnaderna för driften av Falbygdens sjuk-
hus. Båda sjukhusen beräknas bli fullbelagda
under sista halvåret 1964.

Bidrag till mentalsjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö

Anslag 1963/64	53.000.000 kronor
Förslag 1964/65	58.000.000 kronor

Bidrag till driften av psykiatriska kliniker vid lasarett

Anslag 1963/64	1.100.000 kronor
Förslag 1964/65	1.100.000 kronor

För närvarande utgår bidrag för 873 vård-
platser men en ansökan ligger inne om bidrag
till ytterligare 52 platser och ansökningar beträff-
ande 160 vårdplatser därutöver vid kliniker som
är under uppförande väntas.

Bidrag till anordnande och drift av sjukhem för lättskötta psykiskt sjuka

Socialpolitiska kommittén har här framlagt
förslag om ändrade bestämmelser och i avväk-
tan på dessa föreligger nu ingen detaljpropo-
sition.

Universitetssjukhus

Karolinska sjukhuset

Avlöningar

Anslag 1963/64	62.898.000 kronor
Förslag 1964/65	67.160.000 kronor

Som chef för kamerala intendenturavdelningen
föreslås en avdelningsdirektör i Bo 1 i stället
för nuvarande sjukhusintendenten. Till sin hjälp
får han en intendent i Ae 25. För den ökade
läkarutbildningen föreslås en tjänst som biträ-
dande överläkare vid medicinska kliniken. För
docenten Barr föreslås en personlig tjänst som
överläkare i Be 1 i barnaudiologi i stället för hans
nuvarande tjänst som biträdande överläkare. En
underläkare vid radiumhemmets allmänna avdel-
ning och en biträdande överläkare vid psykia-

triska kliniken och en underläkare i specialcar-
diologi föreslås inrättade. Neurologiska kliniken
har flyttat från Serafimerlasarettet till Karo-
linska sjukhuset under hösten 1963 och neuro-
kirurgiska kliniken flyttar under våren 1964.
Två underläkartjänster vid röntgendiagnostiska
institutionen föreslås utbyta mot tjänster som
biträdande överläkare. En underläkare vid neuro-
fysiologiska laboratoriet och en personlig labo-
ratur i pediatrik virologi för docenten N. O.
Eriksson föreslås liksom en mängd sköterske-
och laboratorieassistenttjänster.

Omkostnader

Anslag 1963/64	16.400.000 kronor
Förslag 1964/65	16.968.000 kronor

Under det gångna året har antalet intagna pa-
tienter ökat med 4 procent och antalet vård dagar
med 2 procent. Under det kommande budgetåret
beräknas antalet vård dagar öka med 15 procent
i förhållande till budgetåret 1961/62.

Serafimerlasarettet

Avlöningar

Anslag 1963/64	12.294.000 kronor
Förslag 1964/65	13.340.000 kronor

Enligt avtalet mellan staten och Stockholms
stad december 1963 skall målsättningen för upp-
rustning av Serafimerlasarettet vara att sjuk-
vård, undervisning och forskning skall godtag-
bart kunna bedrivas vid lasarettet intill dess nya
medicinska och kirurgiska kliniker vid S:t Gö-
rans sjukhus tagits i bruk, vilket skall ske senast
december 1976. För den ökade läkarutbildning-
en föreslås en tjänst som biträdande överläkare
vid medicinska kliniken, utbyte av en underlä-
kare vid anesthesiavdelningen mot en biträdande
överläkare, en forskningsingenjör vid klinisk-
kemiska centrallaboratoriet och en sjukhusinten-
dent i Ag 25.

Om- och tillbyggnadsarbeten vid Serafimerlasarettet

Anslag 1963/64	705.000 kronor
Förslag 1964/65	3.000.000 kronor

Enligt avtal skall staden bestrیدا 60 procent
av byggnadskostnaderna och staten 40 samt hela
utrustningskostnaden. Byggnadskostnaderna har
preliminärt uppskattats till totalt 11 miljoner
kronor och utrustningen till 3,6 miljoner, vilket
endast delvis aktualiseras under budgetåret.

Akademiska sjukhuset i Uppsala

Avlöningar till läkare

Anslag 1963/64 6.080.000 kronor

Förslag 1964/65 7.020.000 kronor

Biträdande överläkare vid medicinska kliniken, avsedd för njur- och dialysavdelningen, föreslås, en underläkare vid gaskolan, en överläkare i B 1 för gynekologisk radioterapi, en underläkare för den barnkirurgiska avdelningen samt en vid den röntgendiagnostiska avdelningen. En biträdande överläkare för det klinisk-kemiska centrallaboratoriet för hormonundersökningar föreslås varjämte tjänsten som biträdande överläkare vid blodgivarcentralen utbytes mot en som överläkare i B 1.

Utrustning

Anslag 1963/64 2.000.000 kronor

Förslag 1964/65 4.200.000 kronor

Anslaget avser statens andel i kostnaderna för utrustning vid psykiatriska kliniken, radioterapeutiska kliniken, kompletteringar för ögon- och infektionsklinikerna samt den nya sjuksköterskeskolan.

Bidrag till lasarettet i Lund

Anslag 1963/64 14.000.000 kronor

Förslag 1964/65 16.000.000 kronor

Nybyggnadsarbeten pågår för infektionskliniken, radiologiska kliniken m. m.

Bidrag till Malmö Allmänna sjukhus

Anslag 1963/64 7.350.000 kronor

Förslag 1964/65 8.600.000 kronor

Anslag avses bl. a. för ombyggnad av medicinska kliniken, lungkliniken och epidemisjukhuset samt centralförråd och telefonväxel.

Bidrag till Göteborgs stad tillhörigt sjukhus

Anslag 1963/64 12.000.000 kronor

Förslag 1964/65 16.000.000 kronor

Anslaget hänför sig bl. a. till nybyggnader för barnklinik, ombyggnadsarbeten för ortopediska kliniken samt utrustning av jubileumskliniken. Underhandlingar pågår om upplåtelse av ytterligare sjukhusenheter i Göteborg för utbildning och forskning men resultaten härav föreligger ännu icke.

Bidrag till lasarettet i Umeå

Anslag 1963/64 5.100.000 kronor

Förslag 1964/65 7.400.000 kronor

Ny behandlingsbyggnad för kirurgi och medicin samt nybyggnader för bakteriologi och neurologi förutses.

Rehabiliteringsverksamhet

Anslag 1963/64 19.600.000 kronor

Förslag 1964/65 21.300.000 kronor

Platsantalet vid riks försäkringsverkets sjukvårdsanstalter beräknas fortfarande utgöra 1.044. En höjning av vårddagskostnaderna emottas. Anslaget till vård vid sommarkurorter utgår fortfarande och höjs med 75.000 kronor för att möjliggöra en avgift av 37 kronor per dag vid sådan kurortsvård. Förslagsanslag bör också finnas tillgängliga för speciella forskningsbehov såsom under det gångna året utvecklingsarbete rörande proteser åt de neurosedynskadade barnen.

Bidrag till ortopediska hjälpmedel

Anslag 1963/64 12.700.000 kronor

Förslag 1964/65 18.000.000 kronor

Bestämmelsen om statsbidrag till hjälpmedel innefattar nu stödjebandage, proteser och rullstolar, invalidvagnar samt elektriska hjärtstimulatorer och vissa angivna förband såsom colostomi- och ileostomipåsar. Bidrag föreslås nu också utgå till sådana särskilda hjälpmedel för de handikappade som underlättar den dagliga livsföringen av påklädning, hygieniska bestyr, intagande av mat och dryck, husliga sysslor dock med undantag av motordrivna hushållsapparater. Hjälpmedlen bör ordinerar av läkare vid ortopedisk lasarettsklinik.

Bidrag till De blindas förening

Anslag 1963/64 730.000 kronor

Förslag 1964/65 1.000.000 kronor

Ökningen betingas av ett ökat anskaffande av bandspelare för blindas samt utbildning av ledarhundar för blindas.

Utbildning av sjukvårdspersonal

Barnmorskeläroanstalterna i Stockholm och Göteborg föreslås få ökade anslag för lärartjänster och arvodesanlitade lärare i en utökad undervisning.

De statliga sjuksköterskeskolorna

föreslås också få ökade anslag. Antalet sjuksköterskeskolor i landet är för närvarande 33 därav

3 statliga. Under år 1962 intogs 2.185 elever vid skolorna därav 166 vid de statliga skolorna i Stockholm och Göteborg. Vid 1963 års ingång uppgick det godkända platsantalet vid skolorna till 2.323 platser. Samtliga skolor har förklarat sig beredda att öka intagningen utöver planerna varför en betydande ökning av elevantalet kan förväntas så att 1964 intaget beräknas uppgå till 2.400. Antalet utexaminerade sjuksköterskor har stigit från 1.450 år 1960 till 1.612 år 1962 och beräknas 1965 uppgå till 1.950. Antalet operationssköterskor har särskilt ökat och uppskattas nu till cirka 330. Ett ökat utnyttjande av utbildningskapaciteten vid sjukhusen torde enligt en utredning medge att elevantalet vid sjuksköterskeskolorna ökar till åtminstone 2.700. Anslagsökningarna nu hänför sig till ökade lärarkostnader såväl i Stockholm och Göteborg som Norrköping.

Statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor

Avlöningar

Anslag 1963/64	885.000 kronor
Förslag 1964/65	1.225.000 kronor

Det råder fortfarande stor brist på lärarkrafter vid sjuksköterskeskolorna varför ytterligare två lärarkurser föreslås bli anordnade. Därvid krävs två studieledartjänster i Ag 21 i Stockholm och en i Göteborg.

Allmän hälsovård

Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor

Anslag 1963/64	16.400.000 kronor
Förslag 1964/65	16.400.000 kronor

Antalet inrättade tjänster var den 31 december 1962 1.768, av vilka 1.529 var besatta med ordinarie innehavare inräknat 69 distriktssköterske-barnmorskor. Antalet distriktssköterskor vid 1964 års ingång kan beräknas till 1.560.

Abortförebyggande åtgärder

Anslag 1963/64	390.000 kronor
Förslag 1964/65	410.000 kronor

Ökningen hänför sig till väntat ökat anlitande av rådgivningsbyråerna. För tillgodoseende av överhängande hjälpbehov hos kvinnor som söker kurator beräknas oförändrat 160.000 kronor. Under innevarande år har cirka 5.000 kvinnor nyinskrivits vid rådgivningsbyråerna som för närvarande är 19 stycken.

Bidrag till försöksvis anordnad familjerådgivning

Anslag 1963/64	100.000 kronor
Förslag 1964/65	140.000 kronor

Stockholms stad samt Östergötlands, Västmanlands, Kopparbergs och Västernorrlands läns landsting uppbär för närvarande statsbidrag till sådan rådgivning och i ytterligare ett par landstingskommuner planeras sådan verksamhet.

Allmän hälsokontroll

Anslag 1963/64	1.650.000 kronor
Förslag 1964/65	2.230.000 kronor

För närvarande arbetar 13 skärmbildspatruller bestående av en röntgentekniker och ett skärmbildsbiträde. Under åren 1945—1959 har 6.870.000 undersökningar företagits med ett procentuellt deltagande över 90 procent. 16 sjukvårdsområden har under denna tid genomsköts två gånger. Därutöver har skärmbildsundersökningar företagits inom försvar, mental-sjukhus och skolor och det totala antalet skärmbildsundersökningar i Sverige sedan 1945 uppgår till cirka 9.500.000. Vid de allmänna undersökningarna 1945—1961 upptäcktes 11.416 fall av ny aktiv tuberkulos samt 21.576 fall av misstänkt tuberkulos, därutöver 31.000 fall av andra sjukdomar, varav 2.000 tumörer. Med nuvarande resurser kan allmänna skärmbildsundersökningar inte ske med tätare intervaller än sex till sju år. För närvarande föreligger framställning om undersökningar av cirka 3.320.000 personer. Departementschefen vill därför inrätta ytterligare två skärmbildspatruller.

Pågående hälsoundersökning i Värmlands län har till den 1 oktober 1963 undersökt 31.000 personer, varav 14 procent uttagits för efterundersökning. Under kommande år beräknas 40.000 undersökningar utföras för en kostnad av 1.500.000 kronor.

Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar

Anslag 1963/64	2.500.000 kronor
Förslag 1964/65	2.800.000 kronor

Anslaget utgår som bidrag till arvoden åt poliklinikläkare och sundhetsinspektörer samt för läkemedel. Däremot föreslår man att upphöra med bidraget till mottagningarna för profylaktisk behandling av könssjuka då de icke visat sig fylla något behov.

Skyddssympning mot polio

Anslag 1963/64	2.700.000 kronor
Förslag 1964/65	1.700.000 kronor

Poliovaccinationer med minst två injektioner avdödat vaccin har under åren 1957—1963 omfattat cirka 4,65 miljoner personer. För innevarande budgetår planeras nyympling med avdödat vaccin för 100.000 barn, födda 1/11 1962—31/10 1963, samt för 350.000 barn och vuxna födda 1910—31/10 1962. Kompletterande ympning med en tredje ympning skall erbjudas de cirka 300.000, som fått sin grundläggande ympning 1963. Vidare avses att erbjuda de cirka 1.000.000, som erhöill sin tredje injektion 1960, en kompletterande fjärde injektion för att befästa ympskyddet. För budgetåret 1964/65 föreslås ympning med avdödat vaccin för 100.000 barn födda 1/11 1963—31/10 1964, för 30.000 förskolebarn och skolbarn samt för 200.000 vuxna, samt en tredje injektion för de 450.000 som fått sin grundläggande ympning 1964 och en fjärde injektion åt de cirka 490.000, som under 1961 fått sin tredje injektion.

Ympning med levande vaccin avses inte skola äga rum vare sig under innevarande eller nästa budgetår. Departementschefen har icke ansett sig kunna ansluta sig till medicinalstyrelsens förslag om övergång på statsverkets bekostnad till engångsmateriel beträffande injektionssprutor m.m.

Hälsovårdsupplysning

Anslag 1963/64	800.000 kronor
Förslag 1964/65	900.000 kronor

Häri ingår propaganda för ympning mot polio samt mot veneriska sjukdomar, vidare 200.000 kronor för upplysning om tobaksrökningens skadeverkningar samt information om näringsfysiologiskt riktigt kost.

Yrkesmedicinska centralen

Anslag 1963/64	320.000 kronor
Förslag 1964/65	348.000 kronor

I enlighet med utredningsförslag föreslås en successiv utbyggnad på regionplanet av yrkesmedicinen med yrkesmedicinska sjukhusenheter förutom i Stockholm och Lund i Göteborg, Örebro, Umeå och Linköping.

Bidrag till driften av folktandvården

Anslag 1963/64	11.000.000 kronor
Förslag 1964/65	11.100.000 kronor

Den 1 juli 1963 fanns 29 centraltandpolikliniker och 35 polikliniker för tandreglering. 786 av 833 inrättade distrikts- och annexandpolikliniker var i verksamhet. Totala antalet vid folktandvården tjänstgörande tandläkare var 1.940.

Antalet behandlade barn inom folktandvården under år 1962 utgjorde inom landstingskommunerna 599.967 och i städer utanför landstingskommuner 163.912 eller tillhopa 763.879 barn.

Ambulans- och räddningsflygtjänst

Anslag 1963/64	900.000 kronor
Förslag 1964/65	900.000 kronor

Luftfartsstyrelsen har träffat avtal om utförande av ambulans- och räddningsflygning med AB Lapplandsflyg inom Norrbottens och Västerbottens län, med firma Jämtlands Aero inom Jämtlands län samt med Ostermans Aero AB inom stockholmsområdet och Kopparbergs län.

Epidemiberedskap

Anslag 1963/64	400.000 kronor
Förslag 1964/65	500.000 kronor

Här erinras om den epidemi av smittkoppor som 1963 inträffade i Sverige med sammanlagt 27 fall varav två avled som aldrig vaccinerats och två som för länge sedan vaccinerats. Sammanlagt isolerades 3.000 personer. En omfattande vaccination utfördes på privata initiativ på sammanlagt cirka 1,2 miljoner personer varav 450.000 i stockholmsområdet. Immuniteten mot smittkoppor är för stora delar av befolkningen inte tillfredsställande. Det föreslås nu att vid inträffade fall av smittkoppor och jämförlig svårare sjukdom skall vidtagas åtgärder för organiserad ympning på statsverkets bekostnad, vilket bör planeras av medicinalstyrelsen.

Internationell verksamhet

Bidrag till världshälsoorganisationen

Anslag 1963/64	2.160.000 kronor
Förslag 1964/65	2.450.000 kronor

Härför bestrids utom resor och kongresser anslag till den nordiska hälsovårdshögskolan i Göteborg samt deltagande i nordiska metodikkommittén för livsmedel.

Skandinaviska undervisningssjukhuset i Korea

Anslag 1963/64	2.800.000 kronor
Förslag 1964/65	2.800.000 kronor

Anslaget är sålunda oförändrat. Nuvarande avtal med Korea har utgått men förhandlingar skall påbörjas i början av 1964 angående fortsatt samarbete.